

05.01.2017

Stortingets transport- og kommunikasjonskomite

Høring. Innspill til Meld.St.40 (2015 - 2016)— Trafikksikkerhetsarbeidet

Norsk forening mot støy er en landsdekkende medlemsorganisasjon som arbeider for å redusere støyplager og forebygge støybelastning i Norge, for derved å sikre bedre livskvalitet, folkehelse, bomiljø og kvaliteter i naturen. I tillegg til skader som vegtrafikken påfører mennesker direkte gjennom ulykker på vegen, utgjør vegtrafikken den største permanente folkehelseisiko for 1,9 millioner nordmenn. På grunn av den forurensing i form av støy og luftforurensing som trafikken påfører (*jfr, SSB-rapport om støy des. 2016*). I dagens Norge utgjør følgeeffekter av trafikkforurensing i form av for tidlig død og sykdom en samfunnskostnad som er høyere enn den følelsesmessige og økonomiske regningen forbundet med trafikkulykker. Støyforeningen mener at man i dag ikke kan snakke om å forbedre trafikksikkerhet uten å inkludere sikkerhet mot å bli påført for tidlig død og utmattende sykdom som følge forurensing fra trafikk.

Arbeidet med å redusere risiko fra trafikk må inkludere oppgaven med å redusere forurensningsskader. Trass i de fremskritt som trafikksikkerhetsarbeid har oppnådd i løpet av en generasjon, fremstår Meld. St. 40 (2015-2016) både foreldet, stagnert og halvferdig når det gjelder å løse nasjonale utfordringer med sikkerhetsrisiko knyttet til trafikk.

Arbeidet med å løse støyproblemet er ikke løst. Antallet støyplagete har økt med 60 % siden Stortinget vedtok nasjonal handlingsplan mot støy. Årlig dør 1600-1700 nordmenn en for tidlig død som følge av støy- og luftforurensning. Samferdselspolitikere og Samferdselsdepartementet eier ansvaret for denne utfordringen.

Personlige lidelser, helsekonsekvenser og samfunnskostnader av støy er omfattende.

Det engelske miljødepartementet sammenlignet samfunnskostnadene av støy med trafikkulykker (*Noise pollution - economic analysis, 9.4.2013*). Kostnadsfaktorene var helse, livskvalitet, produktivitet og naturmiljø. I England var årlige nasjonale samfunnskostnader: støy: 7-10 milliarder pund, trafikkulykker: 9 milliarder pund. Overfører man den engelske beregningen til Norge, vil den årlige støyregningen bare for Oslo overstige 10 milliarder kroner!

Skandinaviske eksperter

Seniorforsker Truls Gjestland, NTNU, anslår at dobbelt så mange hvert år dør en for tidlig død pga. støy enn dem som dør i trafikkulykker. (*Bl.a Statens vegvesen, Vegnytt*). Det samme sies om svenske forhold av internasjonalt ledende akustiker, prof. Wolfgang Kropp, Chalmers universitet, Göteborg. Folkehelseinstituttets tverrfaglige rapport om nattstøy (2013) anslår samfunnskostnadene for støy til 14 milliarder kroner/år. <https://fhi.no/globalassets/migrering/dokumenter/pdf/nattstoy-og-sovnforstyrrelser-pdf.pdf>. Det er vanlig å beregne samfunnskostnadene for luftforurensing 6- 10 ganger høyere enn støykostnadene. I følge norske medier har Folkehelseinstituttet anslått at det årlig dør 186 personer bare i Oslo som følge av luftforurensing.

Trafikkulykkes kostnad - Nasjonens total kostnader

Trafikkulykker påfører store menneskelige lidelser, og har betydelige samfunnskostnader. Transportøkonomisk Institutt (TØI) har beregnet at vegtrafikkulykkene i 2014 medførte samfunnsøkonomiske kostnader på 26,7 mrd. kroner (TØI- rapport 1053C/2010 med oppjusterte tall). (*St.meldingens side 6*) Sammenholdt med anslagene for samfunnskostnadene ved trafikkforurensing (luft + støy), beløper årlige samfunnskostnader seg trolig til mer enn 100 milliarder kroner årlig - lavt beregnet - for folkehelseskade som følge av trafikk. Selv om miljøfølgeskadene av støy- og luftforurensing er mer lavmælte enn dramatikken ved trafikkskader, roper kostnadene langt høyere! Dette alene tilsier at perspektivet støy og luftforurensing må med i trafikk sikkerhetsarbeidet om man skal ta et reelt ansvar for å redusere nasjonale skader fra trafikk.

Nullvisjonens grunnpilarer (s.9)

Generelt er det flere av meldingens beskrivelser av organisering og prinsipper som kan anvendes på utfordringen med å redusere støy- og luftforurensingsskader. Nullvisjonens grunnpilarer gjelder fullt ut også for håndtering av oppgaven med å redusere luft- og støyforurensning: etikk og respekt for mennesker, vitenskapelig fundament, ansvarliggjøring av dem som påvirker utkommet.

Trafikant og kjøretøy

Norsk forening mot støy har ved en rekke tidligere høringer påpekt mangel på oppfølging av muligheter til å redusere støy, slik det gjenspeiles i det årlige budsjettet for samferdselssektoren, både når det gjelder tiltak på veg, overfor kjøretøy og i normalplaner for trafikantopplæring. Når det gjelder trafikantopplæring og -påvirkning er det her et stort ubrukt potensiale som også er understreket i meldingens avsnitt 2.5.3. I den forbindelse vil vi vise til en forskningsrapport fra forskere i Tyskland, Belgia og Sveits. Den understreker opplæring og motivasjon som en sentral forutsetning for å oppnå trafikantadferd som reduserer støy. https://ppw.kuleuven.be/okp/_pdf/LauperInPressECDIT.pdf

Ønsker stortingsmelding om trafikkstøy og luftforurensing

Norsk forening ønsker at det viktige arbeidet med å redusere omfattende negative konsekvenser av veitrafikk styrkes ved at Stortinget ber Samferdselsdepartementet utarbeide en tilleggs melding om sikkerhet fra skadelig trafikkstøy og luftforurensing.

Generalsekretær
Ulf Winther
sign

Seniorrådgiver
Pål Jensen
sign